

Kroppedal Museums arbejde i Ishøj kommune

Kroppedal Museum driver det lokalhistoriske arkiv i Ishøj, dvs. at arkivaren er ansat på Kroppedal Museum, og indgår i museets Nyere Tids afdeling. Arkivaren indgår desuden i den generelle formidling på Bredekærgård og deltager i gårdens formidlingsudvalg. Derudover deltager arkivaren i diverse formidlingsarrangementer som f.eks. Forårsfest og Grøn Ishøj.

Kroppedal Museum driver også udstillingen Fyrsten fra Ishøj, der viser en fyrstegrav fra romersk jernalder. I udstillingen kan gæsterne opleve hvordan det var at bo i området omkring Ishøj for godt 1750 år siden.

Kroppedal Museum deltager med flere forløb i kommunens skoletilbud *Kulturpakken*, og har i 2022 været en del af projektet *Kultur og Natur på recept*.

Opgaver på Ishøj Lokalhistoriske Arkiv

Ansvar for den faglige og daglige ledelse af arkivet herunder:

- *Indsamling*
- *Registrering*
- *Magasinering*

Arkivet indsamler og vurderer om materiale skal indgå i arkivets samling. Indgået materialet registreres i Arkibas, det landsdækkende registreringsystem, som de fleste arkiver benytter. Herefter publiceres det på Arkiv.dk, så det er søgbart for alle, for dernæst at materialet arkiveres enten digitalt eller fysisk i arkivets magasin.

Arkivet samarbejder med relevante parter, herunder Thorslunde-Ishøj Lokalhistoriske Forening, hvor arkivet understøtter foreningens lokalhistoriske projekter, fx ved bog- og medlemsbladsproduktion. Et andet eksempel er en planlagt fælles udstilling og tilhørende arrangement med foredrag og middag, hvor arkivet bidrager med faglig viden og formidling. Arkivet samarbejder med Kroppedal Museum bl.a. om den fysiske kulturarv i Ishøj og tydeliggør Ishøjs kulturhistoriske sammenhæng med andre Vestegnskommuner ved fællesarrangementer.

Arkivet er aktiv i faglige netværk, der styrker arkivets arbejde og sørger for at arkivet er opdateret vedr. nyheder arkivmæssigt og lokalhistorisk. Fx i SLA, ODA, Arkivforeningen og HOKA, men også i museums- og universitetsverdenen.

Arkivet forbereder arbejdet for og vejleder frivillige, der gerne vil udføre opgaver for arkivet.

Formidling på Bredekærgård

Arkivet bringer lokalhistorien ud til grupper, der ikke selv opsøger den ved historier på SoMe, fx i gruppen Vores Ishøj med knap 18.000 medlemmer. Arkivet foretager også undersøgelser, forskning, udstillinger og formidling i øvrigt i Ishøj Kommune.

Arkivet varetager fysisk publikumsbetjening samt telefoniske og skriftlige henvendelser i og udenfor arkivets åbningstid, da personalet også stiller sig til rådighed på arkivet eller andre steder udenfor åbningstiden. Desuden holder arkivet åben og omviser i udstillingen om Fyrsten fra Ishøj både tirsdage og søndage.

Arkivet deltager aktivt i den fælles formidling på Bredekærgård, og deltager derfor bl.a. i forårsfesten, hvor gårdens nye sæson skydes i gang. Børn og voksne deltager i arkivets uldværksted på gårdspladsen, hvor der bliver kartet uld fra gårdens får, spundet på håndten og rok, set på kopitøj af uld fra 1800-tallet samt fremstillet bolde af uld. I alt anslås ca. 2000 deltagere til hele gårdens arrangement.

Foruden formidlingen på Bredekærgård kan nævnes Vestegnens Kulturuge med en byvandring under det fælles tema: Mod nye horisonter. Turen gik fra strandområdet tidlige huse via Vejleåparken og endte i Gadekæret. Hele tiden med fortællingen om, at man ved nybyggeri i Ishøj var drevet af nye ideer med baggrund i fx Fingerplanen og Køge Bugt-planen.

På den landsdækkende Arkivernes Dag lavede arkivet, i samarbejde med Thorslunde-Ishøj Lokalhistoriske Forening, et pop-up arkiv i Ishøj Bycenter, hvor folk kunne få scannet deres lokalhistoriske billeder, så både arkivet og billedejererne kunne få en digital kopi. Samtidig fortaltes om arkivet og lokalhistorien og en lang række billeder blev fremvist.

Arkivet arrangerede og afholdt aktiviteter for Ishøj Kommune i projektet "Kultur og natur på recept". Her blev fortalt om og vist billeder fra arkivet og kommunens historie, introduceret til brug af Arkiv.dk, snakket med deltagerne om deres "ishøjhistorier" samt en rundtur på gården og i landsbyen med fortælling og snak.

Sociale medier

Arkivet har lavet mange historier på Facebook. Fx blev der i anledningen af Ishøjplanens/Vejleåparkens 50 års jubilæum lavet tre historier om Ishøjplanens tilblivelse og første år. I anledning af 300-året for Hans Egedes ankomst til Grønland lavede DR1 en TV-serie om den fælles grønlandsk-danske historie og her fulgte arkivet op med to historier om den grønlandske kost- og efterskole, der lå i Torslunde, og som er en brik i denne historie. Skolen fungerede i årene 1970-1987 og var den ledende af de i alt fire grønlandske efterskoler, der lå i Danmark. Af andre historier kan nævnes at store regnmængder i februar måned gav inspiration til historien om oversvømmelse i Ishøj i 1941, hvor Falck rykkede ud og sejlede folk væk fra deres huse i Ishøj. Sommertiden inspirerede til et tilbageblik på, hvordan sommeren har været tilbragt i Ishøj og årets skolestart til hvor - og hvordan skolegangen foregik i tidligere tider. Det gav stor respons og nåede ud til mange - også læsere, der formodes ikke selv at opsøge arkivets tilbud.

Thorsbro Vandværk

I perioden 2021-22 har Museumschef Mads Thernøe og arkivar Troels Øhlenschläger deltaget i udviklingen af Thorsbro Vandværk. Mads Thernøe sad i styregruppen mens Troels Øhlenschläger deltog i den arbejdsgruppe, der udarbejdede konkrete forslag til vandværks fremtid. Begge deltagere også i det

fremadrettede arbejde i samarbejde med konsulentfirmaet BARK. Her bidrager Kroppedal Museum med at styrke fortællingen om vandværkets kulturhistoriske værdi, samt erfaringer med at formidle kulturhistorie.

Kroppedal Museums bidrag til Ishøj Kulturpakke

Kroppedal Museums bidrag til Ishøj Kulturpakke består i faste skoleforløb en gang om året til alle 3. klasser i Ishøj kommune, samt tilbud om undervisningsforløb til alle klassetrin i kommunen ved efterspørgsel.

De faste undervisningsforløb "Livet i den romerske jernalder" til alle 3. klasser er besøg i udstillingen "Fyrsten fra Ishøj" på Bredekærgård. Hver klasse kommer på besøg i to timer og får en omvisning i udstillingen og bliver undervist i livet i jernalderen for næsten 2000 år siden, samt hvordan arkæologers arbejde foregår. De sidste to år har eleverne sluttet forløbet af med at gå med metaldetektorer og lært om regler og forholdene omkring dette. Forud for undervisningsforløbene bliver der holdt et lærerkursus, hvor alle lærerne bliver sat ind i forløbene og kunne komme med input.

I øjeblikket arbejder museet på, at opdatere udstillingen "Fyrsten fra Ishøj", så der kommer et "opdagelsesspor" til børn og røre-genstande, der skal gøre udstillingen mere taktil.

Fra 2019 til 2021 har museet bidraget med at få opført udgravningskasser på Bredekærgård og deltaget i udviklingen og afholdelsen af Jernalderdage på Strandgårdskolen.

Udover de faste undervisningsforløb tilbyder museet forløb til alle klasser i Ishøj Kommune ved forespørgsel uden beregning, både på Bredekærgård samt på Kroppedal Museum. Der har været henvendelser fra udskolingsklasser omkring "Fyrsten fra Ishøj" og mellemtrins klasser på besøg i museets vikingeutstilling på Kroppedal.